

Qum üzərində canlanan fantaziya

Aydın Quliyev: “Yeni rəsmi dünyaya gətirmək üçün köhnəsini öz əllərinlə pozmalısan”

İki il əvvəl qum sənəti ilə məşğul olmağa başlayıb. Amma buna kimi yağlı və sulu boya ilə rəsmlər, divarda 3D rəsmləri çəkib. Elə onun rəsmlərini görəndən sonra qum sənəti ilə məşğul olması üçün təklif gəlib. Razılıq verib və cəmi bir-cə aya özü qum sənətinin sirlərinə yiyələnib.

Qeyd edək ki, Azərbaycanda barmaqla sayılacaq qədər adam bu sənətlə məşğuldur: təxminən 5-6 nəfər. Onlardan biri də müsahibimiz, “Baku Shou Production”ın rəssamı Aydın Quliyevdir.

İŞİQLI ŞÜŞƏ VƏ QUM

Aydın orta məktəbdə oxuyandan rəsmlər çəkməyi sevib. Elə buna görə də təhsilini yaradıcılıq sahəsində davam etdirib. Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin bədii qrafika ixtisasına qəbul olub. Beləcə, ömrünü rəssamlıq sənətinə bağlayıb.

Deyir, bu sənətlə məşğul olmaq üçün istedadla yanaşı, işıqlı şüşə və qum lazımdır. Adi dəniz qumundan da istifadə etmək olar. Amma bunu təmizləmək və qurutmaq lazım olduğundan hazır təmizlənmiş qum almağa üstünlük verir. Tikinti qumu bu sənətlə məşğul olanlar üçün yararsızdır: “Təzəlikcə qum sənəti

ilə məşğul olanlar üçün zərli qum da satışa çıxarılıb. Amma bu qumdan bir-cə dəfə istifadə edərsən, ikinci dəfə dəyişmək olmur. Çünki rənglər qarışıır”.

Qumun yerinə duz, düyü istifadə edənlər də var: “Bu iki məhsul da ağ olduğundan ağ stolun üstündə seçilməsi üçün gərək çox səpənsən, bu zaman qalın təbəqə əmələ gəldiyindən işləyəndə çətinlik yaranır. Çayla da işləmək olar, amma həm bəna başa gəlir, həm də ağırlığı azdır deyə işləmək çətinidir”.

PSIXOLOQA EHTİYAC YOXDUR

Aydının sözlərinə görə, qum insana psixoloji təsir göstərərək beynini rahatladır: “Əsəbi insan qumla məşğul olanda beyni sakitləşir. Əsəbi, özünə qapalı uşaqlar müəllim yanına gəlib bu sənəti öyrənməyə başlayanda işləyə-işləyə bir ay ərzində açılışırlar. Qumla işləmək onlara psixoloji təsir göstərir. Belə uşaqları psixoloq yanına aparmağa, danışdırmağa cəhd etməyə ehtiyac yoxdur. İşləyəndə beynləri avtomatik olaraq açılır, inkişaf edir, fikirləri dəyişir, fantaziyaları güclənir”.

Qum sənəti ilə məşğul olmaq istəyənlərin nəzərinə çatdırmaq ki, həftədə 2-3 dəfə qumla rəsm çəkmək öyrənmək üçün kifayət edir: “Düzdür, rəssamlıqla məşğul olanlar bu sənəti daha tez götürür, amma ömründə əlinə karandaş, boya almayanlar da qum sənəti ilə məşğul ola bilərlər. Amma həftədə heç olmasa 2-3 dəfə rəsm çəkməlisən ki, sürətin azalmasın, çəkdiyin şəkillər yaxşı alınsın”.

2-3 DƏQİQƏYƏ BİR RƏSM

Qumla rəsm çəkmək artıq Aydınla mexaniki hal alıb. Təzə başlayanda nəyi necə çəkəcəyini fikirləşsə də, indi üsulunu bildiyindən qısa yollarla istədiyi rəsmləri 2-3 dəqiqəyə hazır edir. Əsəbi olanda isə nə qumla, nə yağlı, nə də sulu boya ilə çəkməyi sevir: “Düzdür, başqalarına məsləhət görürəm ki, əsəbiləşən-

də sakitləşmək üçün qumla rəsm çəksinlər, amma özüm buna əməl etmərəm. Çünki bu zaman çəkdiyim şəkil yaxşı alınmır”.

Qumla insan rəsmini 80 faiz oxşatmaq olur. Amma bu, bir az gec, 30 dəqiqəyə başa gəlir. Aydın deyir ki, qum karandaş kimi incə olmadığından insanın üz cizgilərini tam vermək olmur.

Qeyd edək ki, bu sənəti icra edəndən bir az sonra çəkdiyini pozmaq məcburiyyətindəsən. Çünki yeni rəsm çəkmək üçün işıqlı stolun üstü boş olmalıdır. Müsahibimiz heç də əziyyət çəkib ərsəyə gətirdiyi rəsmləri pozmaqdan narahatlıq duymadığını deyir: “Bu sənətlə məşğul olmağın qaydası belədir. Yeni rəsmi dünyaya gətirmək üçün köhnəsini öz əllərinlə pozmalısan. Amma bu, o demək deyil ki, həmin rəsm ölüb gedir. Onu ölüm-süzəşdirmək üçün fotosunu çəkib saxlamaq mümkündür”.

"TOY, NİŞAN, AD GÜNLƏRİNDƏN PUL QAZANMAQ OLUR"

Qum sənətinin gəlirlərinə gəlincə, həmsöhbətimiz gəlirindən narazı deyil. Deyir, onu ad günü, nişan, toy, konsertlərə dəvət edirlər: “Ad günlərində adətən uşağın həyat yolunu əhatə edən rəsmlər çəkirəm, toylarda “sevgi hekayələri”. Kameralar yuxarıdan çəkib görüntünü ekrana verirlər. Qumla qızla oğlanın görüşməyini, haraya getmələrini və s. əks etdirirəm. 10-15 dəqiqəyə 6-10 kadr çəkirəm. Bəzən cütlüklər öz ssenarilərini verirlər və ona əsasən çəkirəm, ssenari verməyəndə isə öz süjet xətimlə işləyirəm”.

Aydın mərasimlərə gedərkən başına gələn maraqlı əhvalatları da bizimlə bölüşdü: “Bir dəfə tədbirə gedirdim. Hər şeyi

çantama yığdım. Tədbirə də 1 saat tez çatıb gözlədim. Çıxış etmək növbəm çatdı, elan etdilər. Stolun başına keçib qumu götürmək istəyəndə məlum oldu ki, qum ofisdə qalıb. Deməyəsən, iş yoldaşıma nəse lazım olub, mənim yığdığım çantanı açanda qumu kənara qoyub istədiyini axtarmağa başlayıb. Beləcə, növbəm çatanda mən taksilə ofisə qayıdıb qumu götürdüm.

Bir dəfə də ad günündə uşağın ayağı naqilə ilişdi və naqil qırıldı. Mənim də işim işıqlı stoldan asılı olduğundan yarımçıq qaldı”.

BİR RƏSMƏ 1 KQ QUM

Aydın 5-6 kq-lıq qumu 1 ilə işlətdiyini deyir. Onun sözlərinə görə, təbiət mənzərəsinə maksimum 1 kq qum gedir: “İşlətdiyimiz qumu yenidən işlədirik, kənarlarına töküləni yerdə qalır”.

Onu da deyək ki, adətən qumla rəsm çəkənlər lirik musiqinin fonunda sənətlərini icra edirlər. Aydın deyir ki, həzin mahnılar beyni sakitləşdirir, qumla nə qədər sürətlə işləsən də, yavaş alınır: “Buna görə də tempə uyğun olaraq fonda lirik musiqi getməlidir”.

Lalə MUSAQIZI